

Акт

обстеження насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки по філії «Черкаське лісове господарство» ДП «Ліси України» на 2024 рік

04.06.2024р.

с. Геронимівка

Комісією в складі: головного спеціаліста відділу лісового господарства, охорони і захисту лісів Центрально – Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства ЗАВАДСЬКОЇ Тетяни, інженера – лісопатолога I категорії відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ Раїси, головного лісничого філії «Черкаське лісове господарство» ДП «Ліси України» СИДОРЕНКА Олександра, лісничого Закревського лісництва КОВТУНА Тараса, лісничого Тясминського лісництва ПЕРЕПИЛИЦІ Романа, в присутності представників органів місцевого самоврядування, проведено з 03 по 04 червня 2024 року обстеження лісових насаджень філії «Черкаське лісове господарство» ДП «Ліси України» на доцільність призначення насаджень в **суцільну санітарну рубку загальною площею 10,1 га.**

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, без додавання віку на рік рубки, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	у тому числі площа, моклива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на I	
Закревське	8	10	27,8	8	7,7	10Сз+Дз	84	0,60	1	26	32	330	4
Закревське	10	2	5,7	1	1,6	10Сз	62	0,70	1	22	24	330	4
Разом по л-ву:			33,5		9,3								
Тясминське	243	23	2,0	2	0,8	9Сз1Дз+Ос	76	0,70	1	24	28	343	2
Разом по л-ву:			2,0		0,8								
Всього по філії ССР:					10,1								

В результаті обстеження встановлено:

Своєчасний лісогосподарський захід спрямований на поліпшення санітарного стану лісів дає змогу одержати певні обсяги ліквідної деревини, вищого класу якості в насадженнях, ослабленими різними чинниками(хворобами, стовбуровими комахами), які спричиняють швидке відмирання дерев і стрімке погіршення якості деревини.

Відповідно до «Санітарних правил в лісах України», відбір дерев для санітарної рубки здійснюється з урахуванням категорій стану дерев, це сухостійні, відмираючі дерева з ажурною кроною, укороченою хвоєю та зміною кольору хвої до світло – зеленого або жовтувато – зеленого, які пошкоджені шкідниками та хворобами лісу.

Незважаючи на постійне здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів загальна площа насаджень Закревського та Тясминського лісництв філії «Черкаське лісове господарство» з порушеною і втраченою біологічною стійкістю зменшилась, але не зникла зовсім.

Обстежені ділянки філії «Черкаське лісове господарство» розладнені (розріджені) до критичного показника повноти в результаті проведення вибіркового санітарних рубок минулих років. Дані насадження втратили спроможність протистояти несприятливій дії природних і антропогенних чинників, зберігати властивості, функції, довговічності і тривалості періоду

росту, спроможність дерев пригнічувати розвиток патогена чи нейтралізувати його токсин і залишатися здоровими, протистояти дії шкідливих організмів.

При обстеженні хвойних насаджень по Закревському та Тясминському лісництвах відмічаємо наявність дерев VI категорії санітарного стану без глиці, дерева V категорії санітарного стану з червоною глицею, і дерева IV категорії – із світло-зеленою, дуже зрідженою, а часто і із відсутнім верхом. Під впливом сильних вітрів на зріджених ділянках присутні дерева із нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з дугоподібно зігнутими стовбурами, із зломами в комелі та завислими на поряд стоячі дерева. Дерев сосни V - VI категорії санітарного стану з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками.

При огляді дерев сосни, стоячих, похилених та повалених, встановили по характерним маточним та личинковим ходах, льотних отворах - пошкодження стовбурів верхівковим короїдом, малим та великим сосновими лубоїдами, вусачем чорним сосновим, рагієм ребристим, вусачем кореневим коротковусим, рідше - златками.

У хвойних насадженнях Тясминського лісництва квартал 243 виділ 23.2 спостерігається інтенсивне розмноження рослини – напівпаразита омели австрійської. На ділянці присутні дерева з омелою III категорії санітарного стану, крони яких заселені омелою понад 30 відсотків, є відмираючі та сухостійні - IV – VI категорії санітарного стану, із блідо – зеленою, червоною та відсутньою глицею, суховершинні, без приростів.

При огляді відмічаємо, омела австрійська, вкорінюючись в гілках соснових верхів, запускаючи свої корені глибоко під кору, розрослась у вічнозелені напівпаразитні кулясті «кущі», отримуючи воду і мінеральне живлення від дерев, на яких живе, спричинила суттєве зниження енергії росту деревостану, і є причиною зниження довговічності насаджень, призводячи до часткової або суцільної суховершинності й усихання дерев.

На даний час відбувається вражаюче поширення та розвиток цієї рослини – напівпаразита по лісовим насадженням філії «Черкаське лісове господарство».

Згідно п. 24 «Санітарних правил в лісах України» «дерева з рослинами-напівпаразитами (омелою) III-VI категорій санітарного стану підлягають вирубуванню».

Також на всіх обстежених соснових ділянках присутні поодинокі дерева з виразками раку – сірянки, які розрослись вздовж і по окружності стовбурів протягом багатьох років. На уражених деревах спостерігається суховершинність, хвоя жовто-зелена або червона, крони зріджені, відсутній приріст. В місцях розвитку виразки раку-сірянки кора відшаровується та оголюється деревина, на поверхні якої накопичується живиця із зруйнованих смоляних ходів.

На ділянках де є в складі або присутні листяні породи (дуб, осика) будуть відібрані дерева IV-VI категорії санітарного стану, які характеризуються дуже ажурною кроною, дрібним листям, відмічається розрідженість та інтенсивна суховершинність від 2/3 до 100% крони, масові водяні пагони, що свідчить втрату біологічної стійкості деревостану, відсутність приростів. Обстеженні стовбури дерев листяних порід пошкоджені шкідниками, на яких під корою виявлені характерні ходи для вусачів, заболонників.

По Тясминському лісництву квартал 243 виділ 23.1 залишати дерева дуба діаметром більше 24 сантиметрів як насінники цінної лісоутворюючої породи.

Обстежені ділянки лісових насаджень філії «Черкаське лісове господарство» занести в Книгу обліку шкідників та хвороб лісу:

- осередок комплексу стовбурових шкідників (короїди та вусачі: верхівковий короїд, малий та великий соснові лубоїди, вусачі чорний сосновий, кореневий коротковусий, рагій ребристий) - по Закревському лісництву квартал 8 виділ; 10.8, квартал 10 виділ 2.1 та Тясминському лісництву квартал 243 виділ 23.2 та
- осередок омели австрійської Тясминське лісництво квартал 243 виділ 23.2.

Таким чином, в обстежених насадженнях філії «Черкаське лісове господарство» ДП «Ліси України» відібрані в суцільну санітарну рубку ділянки з критичною повнотою, на яких дерева, вражені хворобами лісу та пошкоджені стовбуровими шкідниками, а саме:

- дерева сосни – з омелою австрійською, де заселення крони більше 30%;
- дерева пошкоджені стовбуровими шкідниками, а саме: короїдами: верхівковим короїдом, малим та великим сосновими лубоїдами, заболонниками, вусачами: чорним сосновим, кореневим коротковусим, дубовим та рагієм ребристим, златками;
- дерева сосни, вражені раком – сірянкою.

Пошкоджені насадження є небезпечними об'єктами розповсюдження осередків вторинних шкідників та хвороб лісу в суміжних насадженнях. Довготривале знаходження насадження в такому незадовільному санітарному стані може призвести до виникнення масових осередків вторинних шкідників.

Характер всихання насаджень куртинний та суцільний. Тип всихання – різкий та поступовий.

З метою поліпшення санітарного стану лісів, запобігання розповсюдженню хвороб та шкідників лісу, дані насадження потребують проведення **суцільної санітарної рубки на загальній площі 10,1 га**, а саме:

Закревське лісництво - квартал 8 виділ 10.8 площа 7,7 га, квартал 10 виділ 2.1 площа 1,6 га;

Тясминське лісництво – квартал 243 виділ 23.2 площа 0,8 га.

Запроектовані заходи провести згідно вимог:

- «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555 (зі змінами та доповненнями);
- ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (зі змінами та доповненнями);
- статті 39 Закону України «Про тваринний світ» (зі змінами та доповненнями);
- заліснення зрубів провести згідно Правил відтворення лісів (затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01 березня 2007 року № 303).

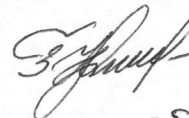
Вивезення деревини з насаджень здійснювати одночасно з її заготівлею після приймання в установленому порядку заготовленої деревини.

Очистку лісосік провести згідно чинних нормативних актів.

Акт складений в трьох примірниках.

Фотозвіт додається.

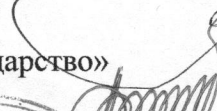
Головний спеціаліст відділу лісового господарства, охорони і захисту лісів Центрально – Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

 Тетяна ЗАВАДСЬКА

Інженер – лісопатолог I категорії відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

 Раїса РУДЬ

Головний лісничий філії «Черкаське лісове господарство» ДП «Ліси України»

 Олександр СИДОРЕНКО

Лісничий Закревського лісництва

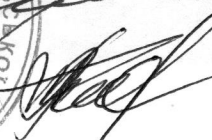
Тарас КОВТУН

Лісничий Тясминського лісництва

 Роман ПЕРЕПИЛИЦЯ

Представники органів місцевого самоврядування

 В. Meis